

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3060/2020. (III. 2.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Szombathelyi Járásbíróság 6.B.474/2015/99. számú ítélete, a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.172/2017/25. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője (dr. Ipkovich Eszter ügyvéd) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján kezdeményezte az Alkotmánybíróság eljárását.
- [2] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Szombathelyi Járásbíróság 6.B.474/2015/99. számú ítéletével az indítványozót bűnösnek mondta ki védekezésre képtelen személy sérelmére elkövetett könnyű testi sérítés bűntettében, ezért őt 540 000 Ft pénzbüntetésre ítélte. Az indítványozó és védője által – felmentés végett – bejelentett fellebbezés alapján másodfokon eljáró Szombathelyi Törvényszék fellebbezési tárgyalás tartását követően meghozott 8.Bf.172/2017/25. számú végzésével helybenhagyta az elsőfokú ítéletet.
- [3] A jogerős ítélet tényállása szerint az indítványozó az ítéletben meghatározott helyen és időben bántalmazta a nála láthatáson lévő kiskorú gyermekét oly módon, hogy őt több alkalommal az ágyra lökte, amelynek során a gyermek nekiesett az ágy támlájának, beütötte a mellkasát, illetve egy esetben arccal esett neki az ágy támlájának, ekkor az indítványozó a gyermeket a nyakánál fogva lefelé nyomta, mindezek következtében kitért a gyermek tejfoga és a szája vérezni kezdett.
- [4] A büntetőeljárás során lefolytatott bizonyítási eljárás egyik fő kérdése az volt, hogy a gyermek sérülései keletkeztek-e más módon, különös tekintettel arra, hogy a gyermek gerincproblémáira figyelemmel fűzőt (korzettet) viselt.
- [5] 2. Az indítványozó alkotmányjogi panaszában kifejtette, hogy Szombathelyi Járásbíróság 6.B.474/2015/99. számú ítélete és a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.172/2017/25. számú végzése az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését sérti.
- [6] Az indítványozó álláspontja szerint a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogának sérelmét jelentette, hogy a másodfokú eljárásban nyilvánvalóvá vált, hogy az ügyben kirendelt orvosszakértők a bizonyítás-felvétel egyik alapját képező kérdésben – jelesül a korzettől keletkeztethető sérülések kérdésében – nem rendelkeztek szakmai tapasztalattal, így tőlük megalapozott szakvélemény adása nem volt elvárható. Az indítványozó szerint ezt a tényt a másodfokú bíróság is észlelte, ezért tekintettel arra is, hogy a sértett egyedi korzettjéről, és a gyermek konkrét, szintén egyedi kezelésre szoruló egészségügyi problémájáról nem állt rendelkezésre elegendő információ, vádhatósági és védői közös indítványra elrendelte az orvosi dokumentációk beszerzése mellett a kezelőorvos tanúkenti meghallgatását. Erre viszont végül nem került sor, és az eljárást érdemben lezáró másodfokú döntésben nincs arra vonatkozó információ, hogy az elrendelt bizonyítás milyen okból nem került teljesítésre. Az indítványozó kifogásolta, hogy arra sem történt utalás, hogy egy végzéssel elrendelt bizonyítási cselekmény az elrendelését követő tárgyaláson hogyan kerülhetett elutasításra anélkül, hogy az elrendelését követően azt bármi indokolta volna. Az indítványozó szerint tehát azzal, hogy a bíróság indokolás nélkül felülbírált saját döntését, ezzel az eljárást kiszámíthatatlanná, átláthatatlanná tette, valamint az indokolási kötelezettségét is megsértette.
- [7] Az indítványozó szerint sérült – a szintén a tisztességes eljáráshoz való jog részjogosítványának tekintendő – fegyverek egyenlőségének az elve is. Az elv fontos követelménye ugyanis egyes eljárási szereplők (például szakértők) semleges pozícióban való tartása a büntetőeljárás során. Az indítványozó szerint az eljárásban elsőként kirendelt orvosszakértő eljárása nem tekinthető tisztességesnek, tekintettel arra, hogy a már említett szakmai hiányosságát úgy kívánta pótolni, hogy állítása szerint konzultált a gyermek kezelőorvosával (akit végül

- a másodfokú bíróság tanúként nem hallgatott meg), aki – egyebek mellett – azt a nyilatkozatot tette, hogy a gyermek által viselt korzett nem okozhatta a sérülést.
- [8] Az indítványozó összefoglalóan úgy nyilatkozott, hogy a panaszában részletezett kifogások nem a büntetőeljárás írt szabályainak megszegésén alapulnak, hanem egy olyan összefüggő, egymáshoz kapcsolódó és egymást erősítő cselekménysorozaton, melyek összességükben lehetetlenítették el a vádlott büntetőeljárás törvényben biztosított jogait, ezáltal okozva az eljárás tisztességtelenségét.
- [9] Mindezekre figyelemmel az indítványozó kérte a Szombathelyi Járásbíróság 6.B.474/2015/99. számú ítélete, a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.172/2017/25. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését.
- [10] 3. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében meghatározottak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie.
- [11] 3.1. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerint az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy az indítványozó alkotmányjogi panaszát határidőben benyújtottnak tekintendő.
- [12] 3.2. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az indítvány a határozott kérelem Abtv. 52. § (1b) bekezdésében előírt feltételeinek – az alábbiak szerint – megfelel. Az indítvány az Alkotmánybíróság hatáskörére és az indítványozó jogosultságára vonatkozó hivatkozást tartalmaz, megjelöli az Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényegét, az Alaptörvény megsértett rendelkezéseit és megfelelő indokolást is tartalmaz. Ezenkívül megjelöli a sérelmezett bírói döntéseket és kifejezetten kéri azok megsemmisítését.
- [13] 3.3. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (2) bekezdése alapján a továbbiakban azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz az Abtv. 27. §-ában és az Abtv. 29–31. §-aiban foglalt tartalmi feltételeket kimeríti-e.
- [14] Az egyedi ügyben való érintettség megállapítható, mivel az indítványozó a panasszal támadott ügy terheltje, és szankciót szabtak ki vele szemben. Megállapítható továbbá, hogy az indítványozónak a támadott határozatokkal szemben további jogorvoslati lehetősége nem állt fenn.
- [15] Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság további tartalmi feltételeiként nevesíti, hogy a panasznak a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést kell tartalmaznia.
- [16] Az Alkotmánybíróság a tisztességes eljáráshoz való jog részelemét képező indokolási kötelezettséggel kapcsolatban többször leszögezte, hogy az azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossgal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon [7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]]. Az Alkotmánybíróság ugyanakkor a rendes bíróságoktól eltérően nem a felülbírálatra alkalmasság szempontjából vizsgálja a bíróságok indokolási kötelezettségének teljesítését [3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]]. Nem vizsgálja, hogy a bírói döntés indokolásában megjelölt bizonyítékok és megjelenő érvek megalapozottak-e, mint ahogy azt sem vizsgálja, hogy a jogalkalmazó helytállóan értékelte-e az eljárásban beszerzett bizonyítékokat és előadott érveket, vagy a konkrét ügyben a bírói mérlegelés eredményeként megállapított tényállás és az abból levont következtetés megalapozott-e. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése ugyanis az eljárási jogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat [lásd: 3237/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [12]; 3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]]. A 30/2014. (IX. 30.) AB határozatban pedig megállapította az Alkotmánybíróság, hogy a bíróságok indokolási kötelezettségéből nem következik a felek által felhozott minden észrevétel egyenként való megcáfolási kötelezettsége, különösen nem az indítványozó szubjektív elvárásait kielégítő mélységű érvrendszer bemutatása [Indokolás [89]; 3298/2017. (XI. 20.) AB végzés, Indokolás [23]].
- [17] A másodfokú bíróság indokolásában – a védőnek az egyik orvossal az által előadott véleménynek a szakértői kompetenciát meghaladó részére vonatkozó kifogásával összefüggésben – kitért arra, hogy a büntetőeljárás során irányadó szabályok nem tiltják azt, hogy a szakértő a szakvéleményének elkészítésekor az adott szakterületen speciális ismeretekkel rendelkező szakemberrel konzultáljon, márpedig az ügyben eljáró szakértők ezt tették, amikor a gyermek kezelőorvosával egyeztettek, és erről a tárgyaláson, szakvéleményük kiegészítése során számot adtak. A másodfokú végzésben szerepel továbbá, hogy a másodfokú bíróság azért nem hallgatta

meg a kezelőorvost, mert a Be. hatályos rendelkezései nem ismerik a „szakértő-tanú” jogintézményét, így a másodfokú bíróság sértett által hordott fűző esetleges okozó szerepére vonatkozóan is a korábban már kirendelt igazságügyi orvosszakértőket hallgatta meg (lásd: Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.172/2017/25. számú végzése, 7–8. oldal).

- [18] Az Alkotmánybíróság megállapítja, hogy a fentiekén túl az indítványozó alkotmányjogi panasa arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság a büntetőeljárás során beszerzett bizonyítékokat a bíróságtól eltérő módon értékelje. Az Alkotmánybíróságnak ugyanakkor az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírósági eljárást befejező döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú felülvizsgálatára van hatásköre. A bírói döntések ellen benyújtott alkotmányjogi panasz nem tekinthető tehát a további jogorvoslattal nem támadható bírósági döntések általános felülvizsgálata eszközének, mivel az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszon keresztül is az Alaptörvényt és az abban biztosított jogokat védi {3111/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [3]}. Ebből következően az Alkotmánybíróság a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének és értékelésének felülbírálatára sem rendelkezik hatáskörrel {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}.
- [19] 3.4. A kifejtettek alapján az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy az indítványozó panasa sem a Szombathelyi Járásbíróság 6.B.474/2015/99. számú ítéletében, sem a Szombathelyi Törvényszék 8.Bf.172/2017/25. számú végzésében foglaltakkal kapcsolatosan nem állított bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet, illetve alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést sem vetett fel, így nem teljesítette az Abtv. 29. §-ában meghatározott befogadhatósági feltételt.
- [20] 4. Mindezekre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (2) és (3) bekezdésére is, az alkotmányjogi panaszt visszautasította.

Budapest, 2020. február 18.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
előadó alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1024/2019.

